

25.11.2015

Kj/16

§ 313

Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite vaikuttamisesta TTIP-sopimusneuvotteluihin

HEL 2015-007314 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti katsoa valtuutettu Yrjö Hakasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Yrjö Hakasen valtuutettu Dan Koivulaakson kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

1 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Yrjö Hakasen palautusehdotus hyväksytty.

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Valtuusto palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Jaa-äännet: 46

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Matti Enroth, Juha Hakola, Fatbardhe Hetemaj, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Seppo Kanerva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Koussa, Minerva Krohn, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Maria Landén, Otto Lehtipuu, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Björn Månsson, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Tomi Sevander, Osmo

Soininvaara, Päivi Storgård, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Sanna Vesikansa, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 32

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Yrjö Hakanen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Emma Kari, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Terhi Mäki, Sari Mäkimattila, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Kaarin Taipale, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 3

Harri Lindell, Erkki Perälä, Tuomas Tuure

Poissa: 4

Eero Heinäluoma, Nina Huru, Nasima Razmyar, Jukka Relander

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt jatkaa asian käsittelyä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Hakanen Yrjö valtuustoaloite Kvsto 17.6.2015 asia 22

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Yrjö Hakanen ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessa esitetyillä perusteilla, että Helsinki pyrkii osaltaan vaikuttamaan niin, että Suomen hallitus edellyttää TTIP-neuvottelumandaatin rajaamista julkisten palvelujen ja kuntien aseman turvaamiseksi, ja että hallitus ottaa kielteisen kannan sopimukseen, mikäli se heikentää julkisia palveluja tai sisältää ristiriitojen ratkaisumekanismien (ISDS) tai sääntely-yhteistyöelimen, jotka uhkaavat julkisia palveluja ja demokraattista päätöksentekoa. Lisäksi Helsingin on syytä korostaa

avoimuuden, työntekijöiden hyvinvoinnin ja ympäristönsuojelun tärkeyttä.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus toteaa, että Transatlanttinen kauppaja- ja investointikumppanuus (TTIP) on Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välinen vapaakauppasopimus, jota on neuvoteltu kesäkuusta 2013 lähtien. Sopimuksen tarkoituksena on luoda alueiden välille yhdenmukaiset kaupan standardit ja lisätä kauppaa sekä investointeja EU:n ja Yhdysvaltojen välillä. Sopimuksen tulisi lisätä tuotteiden ja palveluiden pääsyä markkinoille, avata julkisten hankintojen markkinoita, tuottaa yhteisiä hyötyjä kaikille jäsenvaltioille ja parantaa kansainvälistä kilpailukykyä sekä johtaa tullien ulkopuolisten kaupanesteiden vähentämiseen.

Ulkoasiainministeriön mukaan Suomi tavoittelee sopimuksella eurooppalaisten yritysten markkinoillepääsyn parantamista tavara- ja palvelukauppaa vapauttamalla sekä avaamalla nykyistä laajemmin Yhdysvaltain julkisia hankintoja kilpailulle. Erityisesti pienten ja keski suurten yritysten markkinoille pääsyä halutaan parantaa. Neuvotteluissa ei puututa tiukkaan EU:n lainsäädäntöön, joka koskee esimerkiksi hormoneja tai on olemassa ihmisten elämän ja terveyden, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin tai ympäristön ja kuluttajien etujen suojelemiseksi. Neuvottelujen tarkoituksena ei ole myöskään heikentää standardeja vaan poistaa tullit ja tarpeeton byrokratia. Turvallisuuden, kuluttajansuojan ja ympäristöasioiden suhteen ei tehdä kompromisseja.

Euroopan parlamentti hyväksyi suosituksensa Euroopan komission TTIP-sopimuksen neuvottelijoille 8.7.2015. Suositusten mukaan Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välisen kauppasopimuksen tulee avata USA:n markkinoita EU:n yrityksille EU:n standardeja heikentämättä. Lisäksi sijoittajien ja valtioiden välisissä kauppaerimielisyyksissä uuden riidanratkaisujärjestelmän tulisi korvata yksityinen väli-miesmenettely ISDS -järjestelmässä (sijoittajan ja valtion välinen riidanratkaisu). Uuteen riidanratkaisujärjestelmään sovellettaisiin demokraattisia periaatteita ja valvontaa. Järjestelmässä julkisesti nimitetyt, riippumattomat ammattituomarit käsittelevät tapauksia avoimesti julkisissa kuulemisissa. Järjestelmään sisältyisi muutoksenhakumekanismi ja sillä varmistettaisiin tehtyjen päätösten johdonmukaisuus sekä EU:n ja sen jäsenvaltioiden tuomioistuinten lainkäyttövallan kunnioittaminen. Järjestelmällä varmistettaisiin, etteivät yksityiset edut voisi vaarantaa poliittisia tavoitteita.

Euroopan komissio antoi oman esityksensä EU:n neuvotteluehdotukseksi investointiriitojenratkaisusta 16.9.2015. Komissio ehdottaa uutta investointituomioistuinjärjestelmää, joka korvaisi nykyisen sijoittajan ja valtion välisen riitojenratkaisumekanismiin kaikissa meneillään olevissa ja tulevissa EU:n investointineuvotteluissa mukaan lukien EU:n ja Yhdysvaltojen väliset TTIP-neuvottelut. Järjestelmä muodostuu samanlaisista osatekijöistä kuin kansalliset ja kansainväliset tuomioistuimet ja turvaa valtioiden oikeuden sääntelyyn sekä avoimuuden ja vastuullisuuden.

Komission ehdottama riidanratkaisujärjestelmä muodostuu korkeat pätevyysvaatimukset täyttävistä tuomareista, sen oikeuskäsittelyt ovat läpinäkyviä ja päätökset perustuvat selkeisiin sääntöihin. Lisäksi tulee muutoksenhakutuomioistuin, johon uuden tuomioistuimen päätöksistä voi valittaa. Komission mukaan uudella järjestelmällä turvataan valtioiden oikeus harjoittaa sääntelyä ja varmistetaan, että investointiriitojen ratkaiseminen tapahtuu kaikilta osin oikeusvaltioperiaatteiden mukaisesti. Järjestelmässä sijoittajien mahdollisuus saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi on tarkasti määritelty ja rajoittuu ainoastaan tapauksiin, joissa on kyseessä kohdennettu syrjintä sukupuolen, rodun, uskonnon tai kansalaisuuden perusteella, pakkolunastus ilman korvausta taikka oikeussuojan epääminen. Valtioiden oikeus sääntelyyn on puolestaan turvattu kauppaa- ja investointisopimusten määräyksillä.

TTIP-neuvottelujen rinnalla komissio aloittaa muiden maiden kanssa yhteistyön, jonka tavoitteena on pysyvä kansainvälinen investointituomioistuin. Kansainvälisen investointituomioistuimen on myöhemmin tarkoitus korvata kaikki investointeja koskevat riitojenratkaisumekanismit, joista määrätään EU:n sopimuksissa, EU:n jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden välisissä sopimuksissa sekä EU:n ulkopuolisten maiden välillä tehdyissä kauppaa- ja investointisopimuksissa. Tuomioistuin lisää investointeja koskevan kansainvälisen riitojenratkaisujärjestelmän tehokkuutta, yhdenmukaisuutta ja legitimitteettiä.

Euroopan parlamentin ja Euroopan unionin neuvoston täytyy antaa hyväksyntänsä TTIP-sopimuksen lopulliselle versiolle ennen kuin se tulee voimaan.

Kaupunginhallitus toteaa, että TTIP-sopimusneuvotteluissa on kyse EU-tasoisesta vapaakauppasopimuksesta. Vastuu jäsenvaltiotason toimenpiteistä on jäsenvaltioilla, ei yksittäisillä alueellisilla julkisyhteisöillä. Helsingin kaupungin viralliset mahdollisuudet vaikuttaa Suomen valtion TTIP-neuvotteluihin mahdollisesti kohdistamiin rajauksiin ovat vähäiset.

25.11.2015

Kj/16

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Hakanen Yrjö valtuustoaloite Kvsto 17.6.2015 asia 22

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2015 § 1053

HEL 2015-007314 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Yrjö Hakasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi